

Ақмола облысы дене шынықтыру және спорт басқармасы
«Бөгенбай батыр атындағы олимпиада резервінің облыстық
мамандандырылған мектеп-интернат-колледжі» КММ

Кәсіптік қазақ тілі бойынша жұмыс оқу бағдарламасы

Кәсіптік қазақ тілі
(модуль немесе пән атауы) / (наименование модуля или дисциплины)

Мамандық: 01140500 «Дене тәрбиесі және спорт»

Специальность: (коды және атауы) / (код и наименование)

Біліктілік: 4S1140503 – «Спорт жаттықтырушысы-оқытушы»

Квалификация: (коды және атауы) / (код и наименование)

Оқыту нысаны: күндізгі жалпы орта білім базасында

Форма обучения: очная на базе общего среднего образования

Жалпы сағат саны: 76 кредит саны:

Общее количество часов: количество кредитов

Әзірлеуші(-лер): Л.Даниярова

Разработчик(-и): Т.А.Ә. (болған жағдайда)

Ф.И.О. (при наличии)

(колы) / (подпись)

Түсіндірме жазба

Осы үлгілік оқу бағдарламасы техникалық және кәсіптік білім беру бойынша үлгілік оқу жоспарлары мен білім беретін оқу бағдарламасына сай БЖҒМ 2016 жылғы 22 қаңтардағы №72 бұйрығының 15-20-қосымшаларына сәйкес 01140500 «Дене тәрбиесі және спорт» мамандығы бойынша әзірленген.

Пәннің мақсаты-оқушылардың сөйлеу тілін дамыта, ұштай отырып, олардың тілдің стильдік қырларын, негізгі қағидалары мен қолданыстарын танып меңгеруі, болашақ мұғалімдердің ақпараттық, коммуникативтік, мәселені шешу құзіреттіліктерін қалыптастыру.

Бәсекеге қабілетті мамандарды даярлауда оқушыларды сөздерді дұрыс қолдану, сөйлеу үстінде оларды бір-бірімен киюластырып, үндестіріп, дұрыс айту, емле мен тыныс белгілері ережелерін сақтап, салауатты жазу, лексикалық, грамматикалық, орфографиялық, орфоэпиялық, стилистикалық нормаларды ұстану, ол заңдылықтарды бұзбай, жетілдіре, орнықтыра түсу сияқты амал-әрекеттерді қалыптастыру.

Сонымен қатар оқушылардың тілге деген сүйіспеншілігін арттырып, қызығушылығын оятып, өзге тілге құрметпен қарауға үйретіп, қазақ тілінен терең, толық, жан-жақты кәсіби білім беріп, оқушыларды білікті, құзіретті маман етіп даярлауды көздейді.

«Кәсіптік қазақ тілі» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру үшін оқытуды ұйымдастырудың келесі түрлері ұсынылады: дәріс, дәріс-диалог, проблемалық дәріс, кіріспе дәріс, экскурсия, тәжірибелік сабақтар және басқалар.

Танымдық әрекеттерді ұйымдастыру нысаны ұсыныстық сипатта болады.

Бөлім мен тақырыптардың тізбесі оқытылатын тақырыптарды(бөлімдерді) кеңейту және (немесе) тереңдету жағына қарай өзгертілуі мүмкін.

Оқу материалы мазмұнының ерекшелігі мен күрделілігіне байланысты келесі оқыту әдістері ұсынылған: әңгіме, пікірсайыс, жағдайлық мәселелерді шешу, өндірістік жағдайларды талдау, рольдік және іскерлік ойындар, ақыл-ой шабуылы, материалды рәсімдеу, шағын топтардағы жұмыс және басқалар.

Үлгілік оқу бағдарламасы келесі пәндер бойынша білім алушылардың білімдеріне, іскерліктері мен дағдыларына негізделеді: «Қазақ әдебиеті», «Орыс тілі», «Орыс әдебиеті», «Мәдениеттану», «Қазақстан тарихы», «Философия», «Бейнелеу өнері», «Дене тәрбиесі», «Педагогика», «Этнопедагогика».

Пәнді келесі пәндермен байланыстырып оқыту ұсынылады: «Педагогика», «Педагогикалық зерттеу әдістері», «Жаңа педагогикалық технологиялар».

Осы үлгілік оқу бағдарламасы «Кәсіптік қазақ тілі» пәнінің мазмұны мен дайындық деңгейде талаптарды жүзеге асыруға арналған техникалық және кәсіптік білім беретін оқу орындары үшін жұмыс бағдарламаларын әзірлеуге негіз болып табылады.

Үлгілік оқу бағдарламаларын әзірлеуде техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары циклға бөлінген оқу уақытының көлемін сақтай отырып:

- кәсіптік оқу бағдарламасын меңгеруге бөлінген оқу уақытының жиынтық көлемін сақтаған кезде циклдар мен пәндер үшін оқу уақыты көлемін өзгертуге;
- бөлімдер мен тақырыптарға берілген жалпы сағат көлемін бөлуге (пәнді оқытуға берілген жалпы бюджеттік көлемдегі уақыт);
- бағдарламалық материалды бірізділікпен оқытуда дәлелденген өзгерістерді енгізуге;
- жеке тәжірибелік және зертханалық сабақтарды басқа мазмұны сәйкес сабақтармен алмастыруға.
- Бөлімдер мен тақырыптардың тізімі аймақтық компоненттердің енгізілуі есебінен, жұмыс берушінің талабы және жергілікті ерекшеліктерді ескере отырып өзгертілуі мүмкін.

- **Пререквизиттер.** Қазақ әдебиеті, қазақстан тарихы, педагогика, психология, Этнопедагогика.
- **Постреквизиттер.** Педагогика, этнопедагогика.
- **Қажетті оқу құралдары мен жабдықтары**
Әдебиеттер және оқу құралдары

Негізгі:

1. Бектұрова А.Ш., Бектұров Ш.К. «Қазахский язык для всех». – Алматы: 2004.
2. Рысбаева Г.Қ. «Қазақ тілі» (грамматикалық анықтағыш). – Алматы: 2000.
3. Салагаев В., Шалабаев Б. «Іс қағаздарын жүргізу». – Алматы: 2006.
4. Сұлташева С.А., Абдолова Г.К. «Ресми іс қағаздар үлгілері». – Орал: 2005.
5. Бектұров Ш.К. «Қазақ тілі». – Алматы: 2008.

Қосымша:

1. Жүнісбек А. «Қазақ тілі әдістемесі». – Алматы: 2004.
2. Исабекова Ұ.Қ. «Қазақ тілі» (әдістемелік құрал). – Алматы: 2004.
3. Исмагулова Б., Ереженова Э., Әбдіжапарова Г. «Қысқаша орысша-қазақша сөздік». – Алматы: 2000.
4. Қыдырниязова А.Б. «Орфография және тыныс белгілері». – Астана: 2008.
5. Оразбаева Ф.Ш., Аяпова Т.Т., Тазабекова Д.Б. «Қазақ тілі» – Алматы: 2004.

Оқу-әдістемелік құралдар

1. «Фонетика» тақырыбы бойынша ұқсастық және айырмашылық тірек-схемалары.
2. «Сөз таптары ұқсастығы мен айырмашылығы» тақырыбы бойынша ұқсастық және айырмашылық тірек-схемалары.
3. Интерактивті тақта;
4. Мультимедиялық проектор;
5. Дербес компьютер, ноутбук, смартфон;
6. Бейнефильмдер, аудиожазбалар, презентациялар;
7. Сандық білім беру ресурстары:
8. «Duolingo» сайт
9. «Memrise» портал
10. «Udemy» сайт
11. «edX» сайт

Оқыту нәтижелері біледі:

- мамандықтың әлеуметтік маңыздылығын;
- қоғамдық ортада қажеттілігін;
- мұғалімнің педагогикалық дайындығына қойылатын талаптарды;
- педагогикалық процестің заңдылықтары мен принциптерін;

менгереді:

- оқушының тілін дамытудағы пәннің ролін;
- адами қасиеттер үлгілеріне негізделген рухани құндылықтар мен нормаларды пайдалануды;
- тіл заңдылықтарын қолдануды;

дағдысын қалыптастырады:

- оқушыларды оқыту мен тәрбиелеудің мақсат-міндеттерін машықта пайдалану;
- интернет, электронды пошта арқылы қажетті ақпарат жинау, өңдеу;

құзыретті:

- әр түрлі жағдайларда проблема қойып, оны шешу жолдарын табудан;

- сабақтарда және сыныптан тыс жұмыстарда көркем құнды шығармаларды іріктеп, пайдалануға;

Семестр бойынша сағаттарды бөлу

Пән /модульдің коды және атауы	Модульдегі барлық сағат саны	Соның ішінде							
		1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
		1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Кәсіптік қазақ тілі	76	28	26	22	-	-	-	-	-
Барлығы:	76	28	26	22 3-сем. сынақ					

		Барлық сағат	Теория	Практика	
		76	30	46	
1 семестр					
1 бөлім. Тіл туралы білім		4	2	2	
1.1	Тіл туралы білім	2	2		
1.2	Тіл – қатынас құралы. Спортшы этикеті	2		2	
2 бөлім. Танысу. Өзім туралы		2		2	
2.1	Менің үйім. Менің сүйікті спорт түрім	2		2	
3 бөлім. Отбасы		2		2	
3.1	Отбасы мүшелері. Туыстық атаулар	2		2	
4 бөлім. Спорт – денсаулық кепілі		6	2	4	
4.1	Қазақстан спорты	2	2		
4.2	Биікке секіру тәсілдері	2		2	
4.3	Жастар ұлттық ойындары	2		2	
5 бөлім. Спорт жетістіктері		2	2		
5.1	ҚР чемпиондары	2	2		
6 бөлім. Спорт түрлері		4	2	2	
6.1	Күрес	2		2	
6.2	Жеңіл атлетика	2	2		
7 бөлім. Туризм		2	2		
7.1	Туризм дене тәрбиесінің құралы	2	2		
8 бөлім. Қызығушылық		2		2	
8.1	Менің оқу орным	2		2	
9 бөлім. Экология		4		4	
9.1	Кәсіптік сана	2		2	
9.2	Спорт және экология	2		2	

	Барлығы	28	10	18	
2 семестр					
10 бөлім. Әлем спорты		10	4	6	
10.1	Олимпиада ойындары қайдан шықты	2	2		
10.2	Азиада ойындары	2	2		
10.3	Спорт үйірмелері	2		2	
10.4	Гимнастика атаулары	2		2	
10.5	Үздік спортшылар	2		2	
11 бөлім. Спорт-жыл он екі ай		6	4	2	
11.1	Қысқы спорт ойындары	2	2		
11.2	Жылжымалы спорт ойындары	2		2	
11.3	Жыл мезгілдері	2	2		
12 бөлім. Салауатты өмір салты		4	2	2	
12.1	Қазақтың спорттық ұлттық ойындары	2	2		
12.2	Сымбаттылық	2		2	
13 бөлім. Қазақстан		6		6	
13.1	Отан. ҚР рәміздері	2		2	
13.2	Туған өлке	2		2	
13.3	Бақылау жұмысы	2		2	
	Барлығы	26	10	16	
3 семестр					
14 бөлім. Қарым-қатынас тәсілдері		6	4	2	
14.1	Іскерлік қарым-қатынас тәсілдері	2	2		
14.2	Бұқаралық-акпарат құралдары	2		2	
14.3	Ауызекі сөйлесу	2	2		
15 бөлім. Мәдениет. Өнер		8	4	4	
15.1	Қазақ халқының палуандары	2		2	
15.2	Көркем гимнастика	2		2	
15.3	Ауыр атлетика	2	2		
15.4	Қажымұқан	2	2		
16 бөлім. Дене тәрбиесі		4		4	
16.1	Мамандығым – дене тәрбиесі мұғалімі	2		2	
16.2	Атақты бапкерлер. Колледж спортшылары	2		2	
17 бөлім. Іс құжаттары		4	2	2	
17.1	Мамандыққа байланысты құжат үлгілерімен танысу	2	2		
17.2	Сынақ	2		2	
	Барлығы	22	10	12	

Пәннің оқу бағдарламасының мазмұны

1 бөлім. Тіл туралы білім

1.1 тақырып. Тіл туралы білім

Тіл туралы. Тіл туралы Заң. Тілдің өмірдегі ролі. Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі. Қазақ әліпбиі. Үндестік заңы. Дыбыстардың топтасуы. Дыбыстардың ерекшеліктері.

1.2 тақырып. Тіл-қатынас құралы. Спортшы этикеті

Тіл-қатынас құралы. Спортшы этикеті. Тілдің құндылығы. Тіл туралы даналық сөздер.

2 бөлім. Танысу. Өзім туралы

2.1 тақырып. Менің үйім. Менің сүйікті спорт түрім

Өзім туралы. Менің үйім. Менің сүйікті спорт түрім. Буын. Екпін. Тасымал.

3 бөлім. Отбасы

3.1 тақырып. Отбасы мүшелері. Туыстық атаулар

Қазақ және орыс тілінде дыбыс жүйелілігі. Түбір. Қосымша.

4 бөлім. Спорт – денсаулық кепілі

4.1 тақырып. Қазақстан спорты

Қазақстан спорты. Морфология.

4.2 тақырып. Биікке секіру тәсілдері

Биікке секіру тәсілдері. Сөз таптары туралы түсінік.

4.3 тақырып. Жастар ұлттық ойындары

Жастар ұлттық ойындары. Сөз таптарының ерекшеліктері.

5 бөлім. Спорт жетістіктері

5.1 тақырып. ҚР чемпиондары

ҚР чемпиондары. Зат есім, оның түрлері, септелуі, тәуелденуі, жіктелуі.

6 бөлім. Спорт түрлері

6.1 тақырып. Күрес

Күрес. Сан есім түрлері. Сан есім жасалу жолдары.

6.2 тақырып. Жеңіл атлетика

Жеңіл атлетика. Есімдік. Есімдік түрлері. Есімдіктің жасалу жолдары.

7 бөлім. Туризм

7.1 тақырып. Туризм дене тәрбиесінің құралы

Туризм дене тәрбиесінің құралы. Саяхат түрлері. Туристік базалар. Демалыс орындары.

Етістік. Сабақты және салт етістігі, етістіктің тұйық түрлері, райлары, жіктелуі. Етістіктің шақтары, түрлері мен көрінісі. Қазақ және орыс тілдеріндегі етістіктің ұқсастығы мен айырмашылығы.

8 бөлім. Қызығушылық

8.1 тақырып. Менің оқу орным

Менің оқу орным. Білім ордасы. Оқу орны туралы мәтіндер. Сабақтан тыс оқу орындары. Үйірмелер. Өмірлік ұстаным. Мәтін құрастыру.

Есімше. Көсемше. Есімшенің жасалу жолдары. Көсемшенің жасалу жолдары. Сөйлемдегі айырмашылықтары.

9 бөлім. Экология

9.1 тақырып. Кәсіптік сана

Модаль сөздері. Кәсіптік сана. Қазақстан экологиясы туралы мәтін құрастыру. Үстеу, оның лексика-морфологиялық сипаты.

9.2 тақырып. Спорт және экология

Септеулік шылау. Жалғаулықты шылау. Демеулік шылау. Көмекші есімдер. Спорт және экология. Қазақстанның, туған өлкенің өсімдіктері, хайуанаттары.

10 бөлім. Әлем спорты

16 бөлім. Дене тәрбиесі

16.1 тақырып. Мамандығым – дене тәрбиесі мұғалімі

Мамандығым – дене тәрбиесі мұғалімі. Мамандыққа баулу. Мамандық туралы шығарма жазу, өлеңдерді еске түсіру.

Сабақтас құрмалас сөйлем, оның түрлері.

16.2 тақырып. Атақты бапкерлер. Колледж спортшылары

Атақты бапкерлер. ҚР атақты бапкерлері. Төл сөз бен төлеу сөз.

Колледж спортшылары. Шығармашылық жұмыстар.

17 бөлім. Іс құжаттары

17.1 тақырып. Мамандыққа байланысты құжат үлгілерімен танысу

Мамандыққа байланысты құжат үлгілерімен танысу. Ресми құжаттар үлгілері. Өтініш. Түйіндеме. Анықтама. Мінездеме. Өмірбаян.

17.2 тақырып. Сынақ

Сынақ.